

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BİNGÖL BELEDİYESİ

2015 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2016

İÇERİK

BİNGÖL BELEDİYESİ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
BİNGÖL BELEDİYESİ 2015 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	15

BİNGÖL BELEDİYESİ
2015 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	5
7.	EKLER.....	8

KISALTMALAR

KDV – Katma Değer Vergisi

EPDK – Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Bingöl Belediyesi'nde muhasebe kayıt sistemi 08.06.2005 tarih ve 25839 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde çıkarılan ve 10.03.2006 tarih 26104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre tutulmakta olup kullanılan muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemidir.

Tahakkuk esasında işlemler ve olaylar, nakit akımlarının ne zaman olduğuna bakılmaksızın, ortaya çıktıklarında kaydedilir. Gelirler hesabı, nakit olarak tahsil edilip edilmediklerine bakılmaksızın, mali yıl boyunca tahakkuk eden ve genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre gelir olarak kaydedilmesi gereken gelir işlemlerini, giderler hesabı da, nakit olarak ödenip ödenmediklerine bakılmaksızın, mali yıl boyunca tahakkuk eden giderlerin toplamını gösterir. Tahakkuk eden gelir ve giderler doğdukları mali yılın hesaplarına ve raporlarına dâhil edilirler.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar" ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu,

Denetim Görüşü Kamu İdaresinin temel mali tabloları olan faaliyet sonuçları tablosu ve bilançoya verilmiştir.

2015 Yılı Bütçe Verileri:

Bingöl Belediyesi'nin 2015 Yılı Gelir ve Gider Bütçelerinin 75.000.000 TL olarak tahmin edilmiş ve bütçe dengliği sağlanmış ancak yıl içerisinde İller Bankasından kullanılan 15.000.000 TL kredi kullanılmasının gerekli hale geldiği ve toplam gider bütçesinin 90.000.000 TL olarak tahmin edildiği görülmüş olup, 2015 yılı bütçe gerçekleştirmeleri aşağıdaki gibidir:

Giderin Türü	Tahmini Bütçe (TL)	Gerçekleşen (TL)
Personel Giderleri	14.910.000,00	12.719.163,97
Sos. Güv. Kur. Giderleri	2.468.000,00	2.121.431,83
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	30.944.000,00	25.566.186,61
Faiz Giderleri	5.910.000,00	8.356.861,03
Cari Transferler	1.951.000,00	1.612.390,60
Sermaye Giderleri	11.467.000,00	14.246.998,03
Yedek Ödenek	7.350.000,00	5.735.000,00
TOPLAM	75.000.000,00	70.358.032,07

Giderin Türü	Tahmini Bütçe (TL)	Gerçekleşen (TL)
Vergi Gelirleri	6.924.000,00	5.023.756,07
Teşebbüs ve Mülkiyet. Gelirleri	14.600.000,00	12.182.611,92
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	3.170.000,00	1.011.738,00
Diğer Gelirler	45.200.000,00	48.960.295,00
Sermaye Gelirleri	6.100.000,00	3.115.382,97
Red ve İadeler(-)	-994.000,00	0
TOPLAM	75.000.000,00	70.293.783,96

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabii olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere

uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bingöl Belediyesi'nin 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Muhtelif Ödemelerden Yapılan Yasal Kesintilerin Süresi İçerisinde İlgili Kurumlara Yatırılmaması

Memur, işçi ve sözleşmeli personel aylıklarından ve diğer ödemelerden kesilen vergiler ile sosyal güvenlik primlerinin süresi içerisinde ilgili kurumlara bildirilmesine rağmen ödemenin süresi içerisinde yapılmadığı yapılan incelemeler neticesinde anlaşılmıştır.

Belediyenin; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 8'inci maddesiyle tanımlanan vergi sorumlusu sıfatıyla yerine getirmesi gerekenler açık olup, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun değişik 83'üncü maddesine dayanılarak çıkarılan ve 08.04.1989 tarih ve 20133 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sigorta Primlerinin Hakedişlerden Kesilmesi ve Ödenmesi ve Kesin Teminatların İadesi Hakkında Yönetmelik'te yapılan kesintilerin beyan ve ödeme süreleri belirtilmiştir. Söz konusu kesintilerin Bingöl Belediyesi'nce beyan edildiği ancak süresi içerisinde ilgili kuruma ödeme yapılmadığı görülmüştür.

Bunu müteakip, artan seyir izleyen vergi ve sosyal güvenlik primleri ve faizlerine ilişkin ödemeler; Bingöl Defterdarlığı'nca Belediye'ye ödenmesi gereken su tüketim bedellerinden ve İller Bankası'ndan Belediye'ye aktarılacak paylardan faizi ile birlikte kesinti yapılması suretiyle mahsuplaşarak gerçekleştirilmektedir.

Bingöl Belediyesi'nin 31.12.2015 tarihli geçici mizanında, 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı'nın alacak kalanının 744.366,16 TL ve 361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı'nın alacak kalanının 1.180.100,12 TL olduğu göz önüne alındığında, bu uygulamanın Belediyeyi artan bir borç ve faiz yüküne katlanmak zorunda bırakarak kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasına engel teşkil edeceği mütalaa edilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizde çalışan memur işçi ve sözleşmeli personel aylıklarından ve diğer ödemelerde kesilen vergiler ile sosyal güvenlik primlerinin ilgili kurumlara süresi içinde bildirilmesine rağmen Belediyemizin maddi imkânsızlıkları nedeniyle zamanında ödenememektedir. Bu nedenle söz konusu borçlardan doğacak gecikme zammı ve faiz yükünün artmaması için ilgili kurumlarla 6111 ve 6552 sayılı yasa çerçevesinde

yapılandırma yapılmış olup, her ay düzenli olarak ödenmektedir. Ayrıca Genel Bütçe vergi gelirlerimizden tarafımıza gönderilen paydan personel giderleri, ödendikten sonra kalan meblağdan ilgili kurumlara olan cari ay borçlarımız gecikme zammı ve faiz yüküne katlanmamak amacıyla ödemeler yapılmıştır. Bu amaçla 31.03.2016 tarihinde Bingöl Vergi Dairesi Müdürlüğüne cari dönem borcuna 1.250.000,00 TL, SGK Bingöl il Müdürlüğüne cari dönem borcuna 1.000.000,00 TL, (500.000,00+500.000,00) ve SGK (Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü) cari dönem borcuna 500.000,00 TL olmak üzere toplamda 2.750.000,00 TL ödeme yapılmıştır. Ödemeye ilgili banka dekontları ekte sunulmuştur. Ayrıca yukarıda anılan kurun borçlarının öncelikle ödenmesi ve doğacak olan gecikme zammı ile faiz yükünü hafifletmek amacıyla her ay ilimizde bulunan resmi kurumların Belediyemize olan su borçlarını söz konusu borçlarımıza mahsup edilmektedir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulguda belirtilen hususa ilişkin gerekli işlemlerin gerçekleştirilmeye başlandığını belirtmiştir. Konu gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 2: İç Denetim Sisteminin Kurulmamış Olması

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 63'üncü maddesinde; iç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız ve nesnel güvence sağlayan bir danışmanlık faaliyeti olarak tanımlanmıştır. Aynı maddede; bu faaliyetlerin, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirileceği ve iç denetimin, iç denetçiler tarafından yapılacağı vurgulanmıştır.

Bingöl Belediyesi için üç adet iç denetçi kadrosu ihdas edilmiş olmasına rağmen bu kadrolara atama yapılmamıştır. Mevcut kadrolara atama yapılmaması nedeniyle Bingöl Belediyesi'nin ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğinin değerlendirilmesini sağlayacak ve danışmanlık hizmeti sunacak iç denetim faaliyeti yürütülmemektedir.

Bu durum Belediye bünyesinde kontrol risklerini arttıran bir husus olarak mütalaa edilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce iç denetçi istihdamı ile ilgili gerekli çalışmalar devam etmektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare, tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapıldığını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

7. EKLER

Kamu İdaresi Mali Tabloları
BİNGÖL BELEDİYESİ 01.01.2015-31.12.2015 TARİHLİ BİLANÇO

AKTİF		2015 YILI	2014 YILI	2013 YILI	PASİF		2015 YILI	2014 YILI	2013 YILI
		TL	TL	TL			TL	TL	TL
1	DÖNEN VARLIKLAR	46932890,44	73190404,79	63675405,26	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	22837276,45	21484106,19	96554949,02
10	HAZIR DEĞERLER	2768573,22	1347148,53	282347,23	30	KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0	0	78378733,84
102	BANKA HESABI	2396220,4	1197532,81	245541,82	300	BANKA KREDİLERİ HESABI	0	0	78378733,84
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	372352,82	149615,72	36805,41	32	FAALİYET BORÇLARI	2834537,09	10592248,41	9529574,66
12	FAALİYET ALACAKLARI	12256946,03	22907883,92	22717762,43	320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	2834537,09	10592248,41	9529574,66
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	4224708,95	2890650,48	3170425,71	33	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	1849954,74	3941502,17	2251709,46
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	7703903,82	20017233,44	19547336,72	330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1482432,68	3574425,3	1896516,76
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	305391,38	0	0	333	EMANETLER HESABI	367522,06	367076,87	355192,7
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1584	0	0	36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	18152784,62	6950355,61	6394931,06
127	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	21357,88	0	0	360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1052,61	4159969,04	3084249,78
14	DİĞER ALACAKLAR	17832,74	34048,9	30,87	361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	0	2431175,77	1630189,12
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	17832,74	34048,9	30,87	362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	483066,46	350000,5	1671281,86
15	STOKLAR	0	19065758,01	16441235,69	363	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	9210,3	9210,3	9210,3
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	0	19065758,01	16441235,69	368	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	17659455,25	0	0
16	ÖN ÖDEMELER	156078,99	511274,86	506416,16	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	135251297,7	88605958,46	0
160	İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	7337,32	6100	950	40	UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	92658754,67	88605958,46	0
161	PERSONEL AVANSLARI HESABI	0	1232,34	3453,14	400	BANKA KREDİLERİ HESABI	92658754,67	88605958,46	0
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	148741,67	503942,52	502013,02	48	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	42592543,02	0	0
19	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	31733459,46	29324290,57	23727612,88	481	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	42592543,02	0	0
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	31733459,46	29324290,57	23727612,88	5	ÖZ KAYNAKLAR	29089238,7	93089149,41	66275411,02
2	DURAN VARLIKLAR	140244922,4	129988809,3	99153208,38	50	NET DEĞER	-33759722,05	-11973563,18	-12121028,79
22	FAALİYET ALACAKLARI	0	2049253,09	2049253,09	500	NET DEĞER HESABI	-33759722,05	-11973563,18	-12121028,79

T.C. Sayıştay Başkanlığı

220	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0	2049253,09	2049253,09
24	MALİ DURAN VARLIKLAR	4591731,1	3596161,73	2779019,48
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	4591731,1	3596161,73	2779019,48
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	135653191,3	124343394,5	94324935,81
250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	1348814,37	3550466,63	7824919,77
251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	124438779,1	111895671,6	83277507,89
252	BİNALAR HESABI	5774147,2	5774147,2	0
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	2175164,18	307177,95	288895,55
254	TAŞITLAR HESABI	7713251,14	2967856,05	2967856,05
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	1344980,83	1288783,35	1252010,39
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-7141945,56	-1578766,59	-1424312,1
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	0	138058,26	138058,26
26	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0	0	0
260	HAKLAR HESABI	182769,94	0	0
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-182769,94	0	0
AKTİF TOPLAMI		187177812,8	203179214,1	162828613,6
9	NAZİM HESAPLAR	31518666,39	49019544,37	61852062,33
90	ÖDENEK HESAPLARI	25376967,93	25879338,13	40294930,24
900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	25376967,93	25879338,13	40294930,24
91	NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	5710045	5999565	7176490
910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	5710045	5999565	7176490
92	TAAHHÜT HESAPLARI	431653,46	17140641,24	14380642,09
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	431653,46	17140641,24	14380642,09
NAZİM AKTİF TOPLAMI		31518666,39	49019544,37	61852062,33
GENEL TOPLAM		218696479,2	252198758,4	224680676

57	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	104265882,5	78396439,81	55500652,18
570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	104265882,5	78396439,81	55500652,18
59	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-41416921,77	26666272,78	22895787,63
590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	0	26666272,78	22895787,63
591	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-41416921,77	0	0

PASİF TOPLAMI		187177812,8	203179214,1	162830360
9	NAZİM HESAPLAR	31518666,39	49019544,37	61852062,33
90	ÖDENEK HESAPLARI	25376967,93	25879338,13	40294930,24
901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	90.000.000	103.000.000	111.150.277
905	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	-64623032,07	-77120661,87	-70855346,76
91	NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	5710045	5999565	7176490
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	5710045	5999565	7176490
92	TAAHHÜT HESAPLARI	431653,46	17140641,24	14380642,09
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	431653,46	17140641,24	14380642,09
NAZİM PASİF TOPLAMI		31518666,39	49019544,37	61852062,33
GENEL TOPLAM		218696479,2	252198758,4	224682422,4

01.01.2015-31.12.2015 TARİHLİ FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

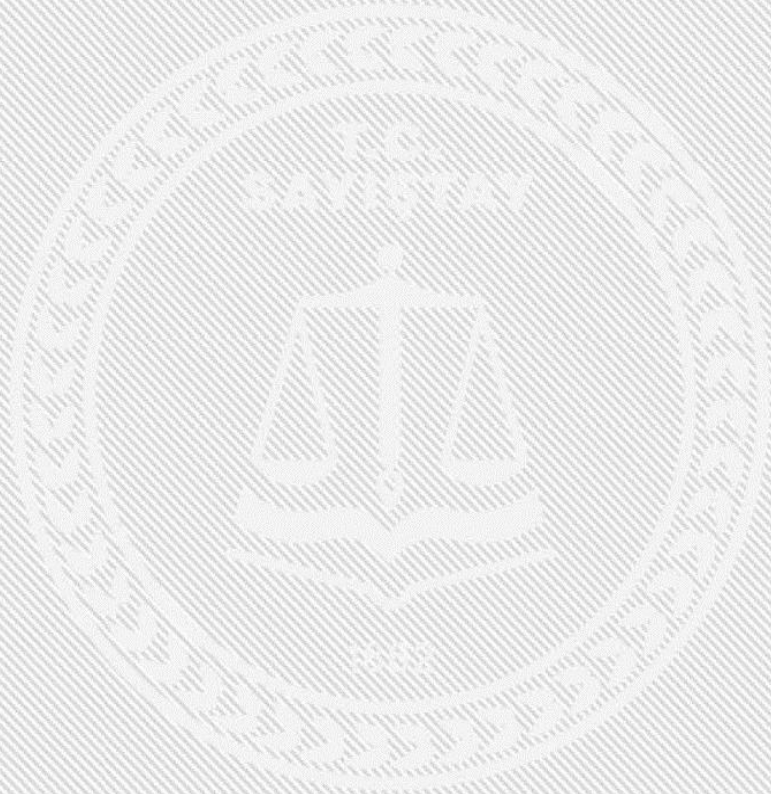
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2013 Yılı	2014 Yılı	2015 Cari Yılı	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	2013 Yılı	2014 Yılı	2015 Cari Yılı
	Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		TL	TL	TL		Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		TL	TL	TL
630					GİDERLER HESABI	32155182,96	37313034,91	101926228,6	600					GELİRLER HESABI	55049224,19	63979307,69	60509306,84
630	01				Personel Giderleri	10906210,5	11134474,04	12719163,97	600	01				Vergi Gelirleri	5639166,16	4426452,19	3013732,5
630	02				Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1872787	1965436,13	2121431,83	600	03	01	02	03	Avukathk Vekalet Ücreti Gelirleri	117157,02	51319,22	533,95
630	03				Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	15687331,14	14613357,67	20377526,97	600	03	09	09		Diğer Gelirler	0	9294,83	377946,39
630	04				Faiz Giderleri	2868690,15	8128912,19	50949404,05									
630	05				Cari Transferler	817535,09	482424,09	616821,23									
630	11				Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	0	0	5660361,8									
630	12				Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	0	0	74792,53									
630	13				Amortisman Giderleri	1746,4	159693,69	6721075,13									
630	14				İlk Madde ve Malzeme Giderleri	0	0	2685651,1									
630	20				Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	882,68	828737,1	0									
GİDERLER TOPLAMI						32155182,96	37313034,91	101926228,6	GELİRLER TOPLAMI				55049224,19	63979307,69	60509306,84		
									FAALİYET SONUCU (+/-)				22894041,23	26666272,78	-41416921,77		

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

BİNGÖL BELEDİYESİ

2015 YILI

PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	15
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	16
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	16
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	17
5. GENEL DEĞERLENDİRME	18
6. DENETİM BULGULARI.....	21

1. ÖZET

Bu rapor, Bingöl Belediyesi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Bingöl Belediyesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2015 yılı Performans Programı,
- 2015 İdare Faaliyet Raporu
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri

Bingöl Belediyesi tarafından hazırlanan yukarıdaki belgelerin incelenmesinde,

Bingöl Belediyesinin 2015 yılı için Stratejik Planının mevcut olduğu ve mevzuatta belirtilen zamana uyularak hazırlandığı ancak sunum ve içerik itibarıyla mevzuatta öngörülen bir takım hususlara uyulmadığı görülmüştür. Buna göre, stratejik planda bulunması gereken beş yıllık tahmini maliyet tablosu” nun ve “kaynak tablosu” nun; ölçülemeyen hedefler için yer alması gereken göstergelerin ve temel unsurlar arasında bulunan stratejilerin planda yer almadığı tespit edilmiştir. Öte yandan bazı hedeflerin, amaçların tekrarı niteliğinde bulunduğu, spesifik bir alt amaç niteliği taşımadığı; birçok hedefin ise çıktı ve sonuç odaklı olmak yerine, girdi ve faaliyet odaklı olduğu gözlemlenmiştir.

Bingöl Belediyesinin 2015 yılı için Performans Programının mevcut olduğu ve mevzuatta belirtilen zamana uyularak hazırlandığı ancak sunum ve içerik itibarıyla mevzuatta öngörülen bir takım hususlara uyulmadığı görülmüştür. Kurumun performans programında; maliyetlendirme ve kaynak ihtiyacı temelinde stratejik planda yer alan hedeflere ilişkin herhangi bir önceliklendirme yapılmadan stratejik hedeflerin aynen performans hedefi olarak alındığı görülmüştür. Ayrıca ve en önemlisi, ölçüm yapmayı sağlayacak göstergelerin belirlenmediği görülmüştür.

Bingöl Belediyesinin 2015 yılı için Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve mevzuatta

belirtilen zamana uyularak hazırlanıp yayınlandığı ancak sunum ve içerik itibarıyla mevzuatta öngörülen bir takım hususlara uyulmadığı görülmüştür. Faaliyet Raporunda bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri arasında meydana gelen sapmaların nedenlerine, iç ve dış mali denetim sonuçlarına ise yer verilmediği görülmüştür.

Faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi bağlamında; Bingöl Belediyesince performans bilgisini üreten ve aynı zamanda performansını ölçmek için kullandığı sistemlerin kurulmadığı, göstergelerin belirlenmediği ve bu konuyla ilgili tüm iş ve işlemlerin tek personel eliyle yürütüldüğü görülmüş olup, ismen mevcut olan Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporunun ilgili mevzuatında öngörülen işlevleri yerine getiremediği değerlendirilmiştir. Bu belgelerin, takip eden yıllarda, performansın ölçülebilirliğini temin edecek şekilde hazırlanması gerekmektedir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Bingöl Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı performans denetimi kapsamında Bingöl Belediyesi'nin yayımladığı 2015–2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler için kullanılan performans denetimi kriterleri, Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1: Performans Denetimi Kriterleri	
Denetim kriteri	Tanım
Mevcudiyet	Denetlenen idarenin, yasal düzenlemelere göre ilgili dokümanları hazırlaması
Zamanlılık	Performans bilgisinin yasal süre içinde raporlanması
Sunum	Performans bilgisinin düzenleyici esaslara uygun şekilde raporlanması
İlgililik	Amaç, hedef, gösterge ve faaliyetler arasında mantıksal bağlantı olması
Ölçülebilirlik	Hedeflerin veya göstergelerin ölçülebilir olması
İyi tanımlanma	Hedeflerin ve göstergelerin açık ve net bir tanımının olması
Tutarlılık	Hedeflerin (göstergeler dâhil), denetlenen idarenin planlama ve raporlama dokümanlarında tutarlı olarak kullanılması
Doğrulanabilirlik	Raporlanan performans bilgisinin kaynağına kadar izlenebiliyor olması
Geçerlilik/İkna edicilik	Planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınıyor olması ve sapmayı açıklayan nedenlerin inandırıcı ve ikna edici olması
Güvenilirlik	Veri kayıt sistemlerinin gerçekleştirmeleri tam ve doğru şekilde ölçerek faaliyet raporunda güvenilir veri sunuyor olması

Yukarıda yer alan Performans denetimi kriterleri bazında yapılan değerlendirme sonucunda,

Bingöl Belediyesi'nin, 2015–2019 tarihlerine ilişkin Stratejik Planını zamanında hazırlayarak **“mevcudiyet”** ve **“zamanlılık”** kriterini yerine getirdiği görülmüştür. Ancak, Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzuna göre Stratejik Planda yer alması gereken ve aşağıda detayları verilen bazı temel unsurların bulunmaması nedeniyle **“sunum”** kriteri kısmen yerine getirilmiştir. Planda yer alan hedeflerin ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerine göre değerlendirilmesi neticesinde ise özellikle ölçülebilirlik konusunda, göstergeler tanımlanmadığı için, önemli sıkıntıların bulunduğu görülmüştür.

Bingöl Belediyesi'nin, 2015 yılına ilişkin Performans Programını zamanında hazırlayarak **“mevcudiyet”** ve **“zamanlılık”** kriterini yerine getirdiği görülmüştür. Ancak, Performans Programı Hazırlama Rehberine göre Performans Programında yer alması gereken ve aşağıda detayları verilen bazı temel unsurların bulunmaması nedeniyle **“sunum”** kriteri kısmen yerine getirilmiştir. Öte yandan performans bilgisinin içeriği bağlamında bazı hedeflerin girdi ve faaliyet odaklı olduğu tespit edilmiştir. Programda yer alan hedef ve göstergelerin değerlendirilmesinde ise, stratejik planda olduğu gibi göstergelerin tanımlanmadığı görülmüştür.

Bingöl Belediyesi'nin, 2015 yılına ilişkin Faaliyet Raporunu zamanında hazırlayarak **“mevcudiyet”** ve **“zamanlılık”** kriterini yerine getirdiği görülmüştür. Ancak, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'e göre Faaliyet Raporunda yer alması gereken ve aşağıda detayları verilen bazı temel unsurların bulunmaması nedeniyle **“sunum”** kriteri kısmen yerine getirilmiştir. Öte yandan performans bilgisinin içeriği bağlamında ve tutarlılık, doğrulanabilirlik ve geçerlilik/ikna edicilik kriterlerine göre değerlendirilme performans göstergeleri belirlenmediği için mümkün olmamıştır.

Bu itibarla kurum, Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporunu hazırlarken mevzuatta öngörülen şekil ve sunum kriterlerine riayet etmelidir. Sözü edilen dokümanlarda amaç-hedef bağlantısı sağlıklı kurulmalı; hedefler, amaca hizmet edecek biçimde belirlenmeli, spesifik ve ölçülebilir olmalıdır. Göstergeler ise hedefteki gerçekleşmeyi ölçebilir nitelik ve nicelikte bulunmalıdır. Bingöl Belediyesi'nde ise göstergelerin hiç belirlenmediği görülmüştür.

Faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi kapsamında ise; göstergelerin belirlenmemesi sebebiyle hedeflerin ölçülebilir olmadığı değerlendirilmiş ve bununla bağlantılı olarak veri kayıt sistemlerinin de oluşturulmadığı görülmüştür. Dolayısıyla, veri kayıt sistemleri incelenememiştir.

Bingöl Belediyesinde yapılan incelemeler sonucunda; birimlerdeki verilerin, performans ile ilgili iş ve işlemlerin tek bir personel eliyle gördürüldüğü ve bu iş için herhangi özel bir yazılım kullanılmadığı görülmüştür. Tek personelin takip eden yıllarda kurulabilecek düzgün işleyen bir performans ölçüm sistemini işletemeyeceği açık olmakla birlikte, mevcut işleyiş dahi yetkilendirilmiş personelin artık aynı birimde çalışmaması veya işten ayrılması gibi nedenlerle; aynı zamanda **personel kaynaklı risk** de içermektedir.

Sonuç olarak, Bingöl Belediyesi'nce mevzuatta öngörülen Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporu'nun zamanında hazırlandığı ancak göstergeler belirlenmediği, yeterli personel çalıştırılmadığı ve performans ölçümüne yönelik bir bilişim sistemi kurulmadığı için bu belgelerin performansın ölçülebilirliğine ve değerlendirilebilmesine herhangi bir katkı sağlamadığı görülmüştür. Belediyenin ismen varolan bu belgeleri öngörülen şekilde ve tüm gerekliliklerini yerine getirerek hazırlaması gerekmektedir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Stratejik Planda Bulunması Gereken Tabloların Hazırlanmaması

Stratejik Planda yer alması gereken temel unsurlar arasında sayılan “beş yıllık tahmini maliyet tablosu” nun ve “kaynak tablosu” nun Planda yer almadığı görülmüştür.

Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzuna göre her bir hedefi gerçekleştirmeye dönük faaliyet/projelerin ortaya konulması sonrasında faaliyet/projelerin bütçe ile ilişkisinin kurulması gerekmektedir. Bu amaçla önce her bir hedef için gerekli faaliyet ve projelerin maliyet tahminleri yapılarak hedefin yaklaşık maliyetine ulaşılabacaktır. Hedeflerin maliyet tahmini toplamından her bir amacın tahmini maliyetine, amaç maliyetleri toplamından ise stratejik planın o yılki tahmini maliyetine ulaşılabacaktır. Beş yıllık toplam ise planın toplam tahmini maliyetini verecektir. Maliyet tablosunda gösterilen toplam maliyetlerin yıllar itibariyle hangi kaynaklardan elde edileceği ise kaynak tablosunda gösterilmelidir. Kurum, her bir stratejik hedef için öngördüğü kaynak ihtiyacını belirlemeli ve hedeflere ait toplam kaynak ihtiyacını ortaya koymalıdır. Ancak bu iki unsura Stratejik Planda yer verilmemiştir.

Kamu idaresi cevabında aynen; bulgumuzda sözü edilen tabloların hataen planda yer almadığı ve hedeflerde bir revizyona gidilmesi halinde bulguda sözü edilen hususların planda yer alacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak, bulgumuzda eksikliği belirlenen tablolara ilişkin çalışmalar 2016 yılı denetimlerinde incelenecektir.

BULGU 2: Stratejik Planda Göstergelerin Belirlenmemiş Olması

Bingöl Belediyesi stratejik planının incelenmesinde, belediyenin amaçlarına ve hedeflerine yer verilmesine rağmen göstergelere yer verilmediği görülmüştür.

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 17’nci maddesinde: *“Performans göstergeleri stratejik planlarda yer alır. Performans göstergelerinin tespitine ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlık ile Maliye Bakanlığı tarafından birlikte belirlenir. Kamu idareleri, performans göstergelerini bu usul ve esaslar çerçevesinde oluşturur.”* denilmektedir.

Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzunda ise hedeflerin ölçülebilir olarak açıkça ifade edilemediği durumlarda stratejik planda hedefe yönelik performans göstergelerine yer verilmesinin gerekli olduğu belirtilmiştir. Stratejik planın incelenmesinde Bingöl Belediyesince belirlenen hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilmediği görülmüştür.

Bu itibarla, gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedefe ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılan miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden ifade edilen performans göstergelerine ölçülebilirliğin sağlanması bakımından stratejik planda yer verilmelidir. Ancak planda hiçbir göstergeye yer verilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında aynen; takip eden yıllarda hazırlanacak stratejik planlarda hususun düzeltileceği belirtilmiştir. Ancak göstergelerle ilgili net bir cevap verilmemiştir.

Sonuç olarak, performansın ölçülebilirliğinin temel ayağı olan göstergelerin stratejik planda yer bulması, 2016 yılı denetimlerinde tekrar ele alınacaktır.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 3: Performans Programında Performans Hedefi Belirlenmemesi

Kurumun Performans Programında; maliyetlendirme ve kaynak ihtiyacı temelinde Stratejik Planda yer alan hedeflere ilişkin herhangi bir öncelik ataması yapılmadan neredeyse bütün stratejik hedeflerin performans hedefi olarak belirlendiği görülmüştür. Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinde Performans Programı: “Bir kamu idaresinin program dönemine ilişkin öncelikli stratejik amaç ve hedeflerini, performans hedeflerini, bu hedeflere ulaşmak için yürütecekleri faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını ve performans göstergelerini içeren programı” olarak ifade edilmiştir. Performans Programı Hazırlama Rehberinde Performans Hedefi: “Kamu idarelerinin stratejik planlarında yer alan amaç ve hedeflerine ulaşmak için program döneminde gerçekleştirmeyi planladıkları çıktı-sonuç odaklı hedefler” olarak tanımlanmıştır.

Buna göre; kurumun Performans Programında, yıllık dilimler itibariyle maliyet ve kaynak öncelik ataması yaparak daha az sayıda ve daha öncelikli hedefler belirlemesi gereklidir. Aksi durum, kurumun sağlıklı ve güvenilir performans bilgisi üretmesini ve bunu ölçebilmesini engelleyici niteliktedir.

Kamu idaresi cevabında aynen; bulgumuza itiraz edilmemiş ve bulgu konusunun 2016 yılı Performans Programında giderildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak, 2016 yılı denetimlerinde bulgu konusunun düzeltilip düzeltilmediği incelenecektir.

BULGU 4: Performans Programında Yer Alan Bazı Hedeflerin Girdi-Faaliyet Odaklı Olması

Performans Programında hedeflerden bazılarının girdi-faaliyet odaklı olduğu tespit edilmiştir. Performans Programı Hazırlama Rehberinde de belirtildiği üzere hedefler, çıktı - sonuç odaklı olmalıdır. Bir başka deyişle hedefler, ya idare tarafından üretilen mal veya hizmetlere ya da bu mal ve hizmetlerin bireyler ve toplum üzerindeki etkisine ilişkin olmalıdır.

Ancak Bingöl Belediyesi performans programı hazırlanırken, Stratejik Plandaki hedefler aynen alındığı için girdi-faaliyet odaklı olanlar da performans programına yansımıştır.

Buna örnek olarak, “2- Afet Yönetimi” bölümü altındaki “İtfaiye Teşkilatının her türlü modern araçlarla takviyesi yapılarak etkinliği arttırılacak” hedefi gösterilebilir. Bu hedef, bir malın temin edilmesine yani bir girdiye yönelik olduğundan performans programına alınmamalıdır.

Kamu idaresi cevabında aynen; bulgumuza itiraz edilmemiş ve bulgu konusunun 2016 yılı Performans Programında giderildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak, 2016 yılı denetimlerinde bulgu konusunun düzeltilip düzeltilmediği incelenecektir.

BULGU 5: Performans Programında Yer Alması Gereken Tabloların Bulunmaması

Performans Programı Hazırlama Rehberine göre Performans Programında yer alması gereken tablolara yer verilmediği görülmüştür.

Performans Hedefi Tablosu, Faaliyet Maliyetleri Tablosu vb. gibi tablolara yer verilmeyerek, belediyenin kaynaklarıyla performans hedefleri arasında hiç ilişki kurulmamış olup, ölçülebilir olarak belirlenmemiş hedefler ve açıkça belirlenmemiş kaynaklarla genel olarak belediye faaliyetleri hakkında net bir görüş sahibi olunması mümkün görülmemektedir.

Birimlere ait bölümlerde tahmini harcama miktarlarına yer verilmiş olmakla birlikte, bu miktarların birimlerin sorumluluğundaki hedeflerle ilişkisi kurulmamıştır.

Kamu idaresi cevabında aynen; bulgumuza itiraz edilmemiş ve bulgu konusunun 2016 yılı Performans Programında giderildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak, 2016 yılı denetimlerinde bulgu konusunun düzeltilip düzeltilmediği incelenecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>